

Naturskyddsföreningen Vänern

PROGRAM **Hösten - vintern 2016 - 2017**

**Till våra aktiviteter är både medlemmar och
andra intresserade hjärtligt välkomna!**

Läs mer om oss på www.vanersborg.naturskyddsforeningen.se

Vi finns även på Facebook som "Naturskyddsföreningen Vänern"

Det här får medlemmar i Naturskyddsföreningen Vänersborg

- Tidskriften Sveriges Natur (fem nummer per år)
- Aktiviteter som föreningens lokala kretsar, länsförbund och nätverk ordnar
- Rabatt på seminarier
- Medlemsförmåner i gåvobutiken på www.naturskyddsforeningen.se
- Hyra föreningens stugor som finns runt om i Sverige
- Tillgång till medlemsforumet Naturkontakt
- Hyra stugan vid Grinnsjö på Hunneberg

Enklaste sättet att bli medlem är på www.naturskyddsforeningen.se/blimedlem

Medlemskap	295 kr/år
Familjemedlemskap	365 kr/år
Ungdom under 25 år	195 kr/år

Styrelsen för Naturskyddsföreningen i Vänersborg 2016

Ordförande	Thomas Ögren	073-345 66 63
Sekreterare	Erik Olausson	0521-199 88, 0733-10 26 26
Kassör	Erling Andersson	0521-101 93
	Inger Rölland	073-974 20 98
	Karl-Anders Odelius	070-493 65 71
	Marta Årnell	0521-649 33, 0730-36 77 67
	Susanne Björk	073-550 21 05
	Barbro F Löwhagen	0521-662 24
Valberedning	<i>Bengt Wallin</i>	<i>0521-22 30 83, 070-683 23 03</i>
Valberedning	<i>Birgitta Gelang</i>	<i>0521-373 55, 070-281 61 46</i>

PROGRAM

För aktuell information och uppdateringar om respektive aktivitet hänvisar vi till kalendern på www.vanersborg.naturskyddsforeningen.se

Söndag
4 september
kl 10.00-15

ÖPPET HUS PÅ GRINNSJÖ

Vandra cirka 1700 meter från Prästeklev och du finner att kaffet står på spisen och grillelden brinner.

Efter kl 12 håvar gamla och unga på ängen bland sländor och fjärilar, eller i sjön efter vatteninsekter som ryggsimmare och vattenscorpioner. Vi har många håvar, förstöringsburkar och mikroskåp, så ta gärna med en kompis!

Ansvarig för program och samåkning: Thomas Ögren,
073- 345 66 63

Tisdag
6 september
Kl 18.00

ALLSÅNG RUNT ELDEN VID ELDMÖRJAN

Elden tänds klockan 18 och tillsammans med delar av Munaykören tar vi ton cirka 18.30. I vanliga fall är det fåglarna som sjunger för oss, men denna kväll bjuder vi själva på ett potpuri av sång och glädjetoner.

Kvällen arrangeras i samarbete med Kungajaktmuséet Älgens Berg och Munaykören. Vid dåligt väder finns alternativ plats.

Ta med eget fika.

Ansvarig för program och samåkning: Inger Rölland,
073-974 20 98

Måndag
12 september
Kl 19.00

ASTRONOMIKVÄLL

I samarbete med Stiftelsen Bergagården

Föredrag - Livsbetingelser i universum. Är vi ensamma?

Med utgångspunkt i hur det ser ut i dag ger vi oss ut på en resa i vårt eget solsystem och vår galax.

Vi diskuterar vetenskapens landvinningar och framtida sökande. Slutligen gör vi gemensamt en kvalificerad gissning på hur sannoligt det är att vi har grannar.

Om vädret tillåter avslutar vi kvällen med observation av månen. Föreläsare: Gunnar Sporrang, utbildad astrokemist och gymnasielärare

Plats: Naturskolans lokaler på Bergagården, Hunneberg

Pris: 50 kronor/person. Skolungdom 20 kronor/person

Ta med egen fika.

Ansvarig för program och samåkning: Susanne Björk,
073-550 21 05 och Inger Rölland, 073-974 20 98

Söndag
25 september

VANDRING PÅ BREDFJÄLLET

Följ med på en heldagsutflykt till Bredfjällets vackra och orörda natur. Ta med rejäl matsäck och kläder efter väder, eftersom vi vandrar hela dagen. Gemensam avresa sker vid kl 9, och

föranmälan ska ske till ansvariga nedan senast fredag 23/9. Ansvarig för program och samåkning: Thomas Ögren, 073-345 66 63 och Marina Bladh, 076-836 06 27

Torsdag
29 september
kl 18.30

STUDIEBESÖK PÅ OHLSSONS HÖRNA

Vi träffas på gårdsbutiken Ohlssons Hörna och lär oss mer om ekologiskt och närproducerat. Passa på att handla!

Plats: Sundsgatan 23 i Vänersborg

Ansvarig för program: Kim Blomster, 070-223 25 46

Vecka 40
3-9 oktober

MILJÖVÄNLIGA VECKAN

I år är det fokus på våra hygienprodukter såsom tvål och schampo som kan innehålla kemikalier som är skadliga för människor och miljö.

Torsdag
6 oktober
kl 18-19.00

VIP-KVÄLL FÖR NATURSKYDDSFÖRENINGEN HOS BUTIKEN NATURE

I samband med *Miljövänliga Veckan* bjuder Anna Bergström på Nature in oss för rådgivning och information om varorna som är ekologiska. Ta gärna med vänner!

Plats: Edsgatan 20 i Vänersborg

Ansvarig för program: Inger Rölland, 073-974 20 98

Söndag
9 oktober
kl 10-15

BOTANISERA I FOTOALBUMEN PÅ GRINNSJÖ

Vi har öppet hus på Grinnsjö och behöver din hjälp att gå igenom fotoalbumen, som vi fått till skänks av Thord Forsström

med flera, då vi inte vet vilka personerna på vissa bilder är. Fika finns för den som är sugen.

Ansvarig för program och samåkning: Ebba Hammarsköld, 0521-60933/070-253 56 28

Onsdag
16 november
Kl 18.30

MEDLEMSKVÄLL PÅ BERGAGÅRDEN

Här får du som medlem chansen att diskutera framtiden för föreningen. Vi börjar med några intressanta föredragningar och avslutar med fika och småprat.

- Monika Alfsdotter, VD för Kungajaktmuséet Älgens Berg berättar om Stiftelsen och museets arbete. Mattias Westerdahl, Event- och marknadskoordinator, berättar om planerade evenemang samt om www.hunneberg.com.
- Från Naturskyddsföreningen Stockholm kommer Lotta Silfver och berättar för oss om vad de gör på riksnivå.
- "Evening tea" serveras av Spiskupans nya ägare, Annelie och Malin, som också berättar om sitt koncept och vad som är på gång.

Plats: Naturskolans lokaler vid Bergagården, Hunneberg

Pris: 60 kronor/person. Skolungdom 20 kronor/person.

Föranmälan sker till Inger Rölland senast fredag den 11/11, så vi vet hur många som ska ha fika.

Ansvarig för program och samåkning: Inger Rölland,
073-974 20 98

Söndag
4 december
kl 10.30

ADVENTSVANDRING, GRINNSJÖ

Efter en trevlig promenad till Grinnsjö väntar oss en varm och skön stuga med kaffe, glögg och pepparkakor. Grillelden brinner. Samling vid Prästeklev klockan 10.30.

Ansvarig för program och samåkning: Thomas Ögren,
073-345 66 63

Onsdag
7 december
kl 18.30

BLOMMORNAS KVÄLL

Vi visar varandra de blombilder vi tagit under året. Lägg dem på ett USB-minne och gläd oss andra med dina foton.

Mer information på ww.trollhatten.naturskyddsforeningen.se.

Arrangör: Trollhättekretsen

Plats: Villa Stranna

2017

Torsdag

19 januari
kl 19.00

FJÄLLKVÄLL

Karin och Svante Lindstedt visar bilder och berättar om sina erfarenheter av att jobba som stugvärdar i Svenska Turistföreningens fjällstugor. De har bland annat varit i Jämtlands fjällstugor, Storrödtjärn i Rogenområdet och Abiskojaure, som är nordligaste stugan på Kungsleden.

Plats: Folkets Hus i Vänersborg.

Ansvarig för program: Inger Rölland, 073-974 20 98

Onsdag
25 januari
kl 18.00

BESÖK PÅ GEOGALLERIET

Mats Knutsson berättar om bergarters och mineralers uppkomst och uppbyggnad, samt vad mineraler kan användas till. Ta gärna med en sten eller smycke för identifiering!

OBS; föransökan krävs då butiksyttan är begränsad och tar max 15 deltagare - först till kvarn gäller, och anmälan sker till ansvariga nedan.

Plats: Parallellgatan 12 (strax bredvid Våra möbler)
Ansvarig för program: Ebba Hammarsköld, 0521-609 33,
070-253 56 28 och Siv Persson 070-590 96 93

Onsdag
1 februari

FÅGLARNAS KVÄLL

Arrangör: Trollhätteklubben. Information finns på www.trollhattan.naturskyddsforeningen.se

Söndag
5 februari
kl 11.00

ÅRSTIDSTRÄFF VID ÖNAFORSOMRÅDET - VINTER

Vi planerar att under 2017 ha promenadträffar i Önaforsområdet, mellan Vargön och Vänersborg, för att se skillnaderna i flora och fauna mellan årstiderna. Vår syn på årstiderna påverkar dessutom våra reaktioner, humör och hälsa. Du får några tips på vad du kan tänka på då. Vi träffas vid Lillåstugan där parkering finns, infart Restadvägen och Bruksvägen, se karta nedan.

Ta med eget fika, och kom ihåg kameran.

Ansvarig för program och samåkning: Inger Rölland
073-974 20 98, Kim Blomster 070-223 25 46

Torsdag
9 februari
KL 18.30

SVALBARDKVÄLL I VARGÖN

Naturfotograf Ingemar Skogar visar bildspel där vi får ta del av arktiskt sommar. Fjällräven springer längs strandkanten med ett ejderägg i munnen. I de små jölarna simmar brednäbbade simsnäppor, i dammen finns lom och praktejder. Blomsterprakten där svalbardsrenen går och betar är riklig. Ute på isen strövar isbjörns mamman med sina två ungar.

Plats: Fyrkanten i Vargön, ingång via biblioteket och en trappa ner. Hiss finns.

Pris: 50 kronor/person, skolungdom gratis

Ansvarig för program: Inger Rölland, 073-974 20 98,
Kim Blomster 070-223 25 46

Onsdag
8 mars
KL 18.30

ÅRSMÖTE

Medlemmarna kallas till årsmötesförhandlingar.

Efter årsmötet är allmänheten välkommen

Vi har lotteri samt försäljning av vykort och böcker.

Kl 19.30 Bildvisning om fjärilar, fåglar och blommor i Armenien. Eva Östberg från Trollhättan visar bilder från sin resa i detta spännande land.

Plats: Folkets hus, Stora salongen

Ansvarig: Thomas Ögren, 073-312 26 26

Som medlem i Naturskyddsföreningen stöder du kampen för natur och miljö. Tillsammans har vi kraft att förändra!

Vårt uppdrag är att rädda naturens liv, främja människors hälsa och verka för globala hållbara lösningar, och vi vill gärna bli fler medlemmar.

Som medlem i Naturskyddsföreningen gör du en viktig insats för miljön. Det är tack vare att vi är många som vi kan sätta press på politiker, lyfta fram ny forskning, påverka företag och skapa opinion. Det är helt enkelt våra medlemmar som tillsammans gör skillnaden.

Engagera dig i Naturskyddsföreningen Vänersborg

Det är vi medlemmar som skapar alla våra aktiviteter själva, och för att hinna med allt vi vill göra behöver vi fler som engagerar sig. I dagsläget finns några aktiva grupper och några är vilande, men föreningen har fått förslag på fler grupper från medlemmar, se nästa sida.

Att engagera sig kan innebära olika saker, bland annat som medhjälpare vid en aktivitet såsom vandringar, hålla koll på grilleld, hugga ved vid Grinnsjö, delta på utställningar och mässor. Allt blir vad vi själva gör det till!

Här presenterar vi grupperna och några saknar idag ansvarig. Vill du engagera dig i någon grupp eller aktivitet i programmet? Hör av dig till någon i styrelsen!

Programgruppen

Vi arbetar med att skapa det fysiska programmet och att det fylls med aktiviteter.
Ansvarig: Inger Rölland, 073-974 20 98

Grinnsjögruppen

Vi arbetar med olika naturvårdsarbeten, vedhuggning, gräsklippning/ slåtter med mera. Läs mer om Grinnsjö på sidan 11 här i programmet.

Ansvarig: Lage Rylander, 070-646 09 11

Handla miljövänligtgruppen

Varje år arbetar vi med olika teman under Miljövänliga veckan, vecka 40, till exempel om livsmedel, textil, klimatsmarta val och mycket mer. Vi anordnar aktiviteter såsom informera på plats i butiker, ordna filmvisningar och föreläsningar och göra marknadsundersökningar.

Vi arrangerar även den årliga Klädbytdagen i april.

Ansvariga: Thomas Ögren, 0733-45 66 63 och Anna Jihmanner, 070-261 83 31.

Webbgruppen

Vi har hand om information och kalender på vår egen hemsida www.vanersborg.naturskyddsforeningen.se och på Facebook.

Ansvarig: Brittmari Karlsson, 070-269 74 88

Skogsgruppen

Ansvarig saknas

Fågelgruppen

Ansvarig saknas

Floragruppen

Ansvarig saknas

Natursnokarna - barnverksamhet

Ansvarig saknas

Hör av dig till styrelsen om du vill och kan engagera dig i någon av grupperna ovan som saknar ansvarig. Tack på förhand!

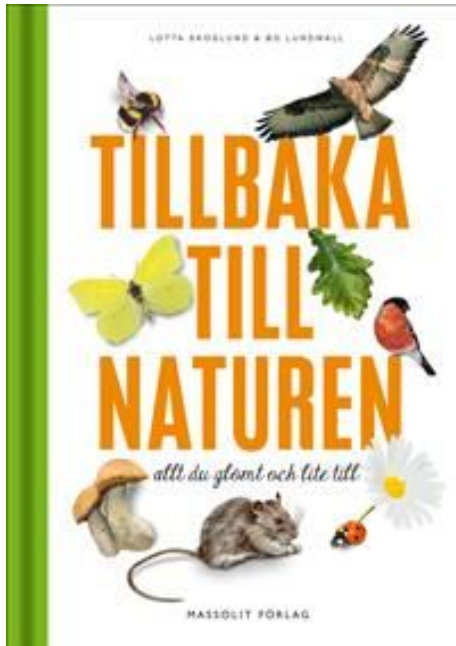
Flera av våra aktiviteter arrangerar vi tillsammans med andra föreningar. Då arbetar vi genom Studieförbundet, som är Naturskyddsföreningens studieförbund, som finns på Residensgatan 7 i Vänersborg. Tel 0521-121 20.

Mer information på www.studieframjandet.se

Boktips

Passar vuxna: Tillbaka till naturen - allt du glömt och lite till,
av **Lotta Skoglund** (Massolit, 2016)

Boken är vackert illustrerad av Bo Lundwall.

Många av oss har väl lärt oss en del om växter och djur i skolan. Men inte alla håller kunskaperna vid liv. Plötsligt står man där och minns inte hur talgoxen låter, eller hur man ser skillnad mellan olika träd. Då kan den här boken vara en startpunkt för att återupptäcka naturen. Vi följer årstiderna och får läsa om tio blommor, tio fåglar, tio träd, tio insekter och smådjur med mera. Författaren berättar även om några utvalda platser såsom Marstrand, Höga kusten och Skuleskogen, Abisko, Birka och Öland.

Passar barn: Stan är full av djur, av **Stefan Casta** (Opal, 2016)

Boken är illustrerad med foton från Bildbyrån IBL samt teckningar av Staffan Ullström.

Man måste inte ge sig ut i skogen för att se djur. Även den som är kvar i stan kan ge sig ut på safari. Trots alla människor och trafik har många djur valt att flytta in till städerna. Här är det ofta lättare att hitta mat och kanske slipper man också lättare undan andra fiender från skogen. Så det finns massor av djur att upptäcka, om man bara vet var man ska titta efter dem. Det gäller att försöka se stan ur djurets ögon. Då kan denna bok fungera som en guide. Här beskrivs varför de olika djuren trivs i vissa stadsmiljöer och hur man kan se spår efter dem. Både vanligare djur som kajor, gråsparvar och harar, men även de man kanske inte ser så ofta, som kattugglor, mullvadar, uttrar och grävlingar.

GRINNSJÖ

Torpet Grinnsjö i naturreservatet Grinnsjö på Hunneberg arrenderas sedan 1992 gemensamt av föreningarna i Grästorps, Trollhättan och Vänersborg. För verksamheten ansvarar Grinnsjögruppen.

Vi bevarar ängslandskapet

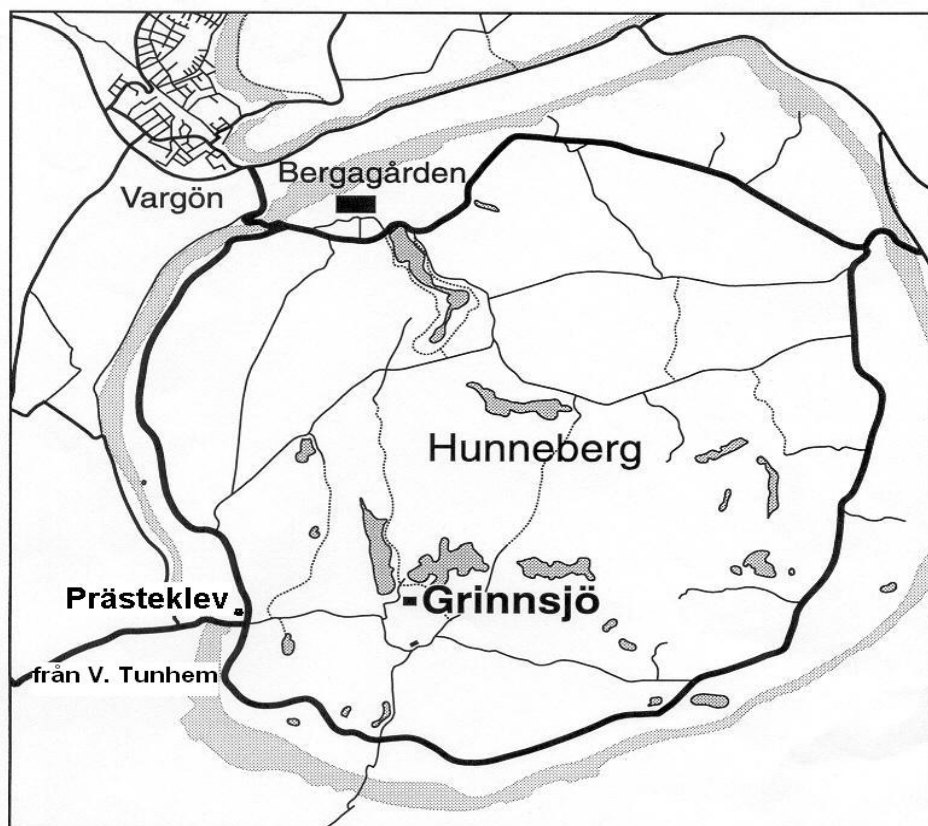
Föreningarna har som mål att återställa det gamla ängslandskapet och göra det attraktivt för besökaren. Vi röjer skog och slår och låter beta den växande ängen. Stigar, rastplatser och informationstavlor står till vandrarens tjänst. Det finns fyra iordningställda rastplatser och torr ved finns på baksidan av vedboden. Vill du håva småkryp i sjöarna finns håvar och bestämningsböcker att låna när stugan är öppen.

Hyra stugan

Som medlem kan du hyra stugan och det kostar 200 kr per dygn. Bokning sker via Thomas Ögren, tel 0733-45 66 63

Hitta till Grinnsjö

Enklast tar du dig till torpet via Prästeklev som innebär 1700 meter "barnvagnsvänlig" promenad, vilket tar cirka 20 minuters. Behöver du hjälp med transport kontaktar du någon i styrelsen. Välkommen!

Angående e-postadress till medlem

Om din e-postadress saknas på adressetiketten ovan vill vi gärna att du anmäler den till föreningen genom att mejla till **medlem@naturskyddsforeningen.se**.

I ämnesraden anger du "Ny e-postadress" och infoga ditt medlemsnummer samt bostadsadress i mejlet. Tack på förhand!

PROGRAMMET 2016-2017 I KORTHET

Dag	Tid	Aktivitet
Sö 4 sept	10.00-15	Öppet hus på Grinnsjö
Ti 6 sept	18.00	Allsång runt elden vid Eldmörjan
Må 12 sept	19.00	Astronomikväll hos Naturskolan
Sö 25 sept	heldag	Vandring på Bredfjället
To 29 sept	18.30	Studiebesök på Ohlssons hörna
To 6 okt	18-19.00	VIP-kväll hos Nature på Edsgatan 20
Sö 9 okt	10-15	Botanisera i fotoalbum på Grinnsjö
On 16 nov	18.30-20	Medlemsträff på Naturskolan, Hunneberg
Sö 4 dec	10.30	Adventsvandring, Grinnsjö
On 7 dec	18.30	Blommornas kväll (Trollhättan)
To 19 jan	19.00	Fjällkväll
On 25 jan	18.00	Besök på Geogalleriet, Parallellgatan
On 1 feb	18:30	Fåglarnas kväll (Trollhättan)
Sö 5 feb	11.00	Årstidsträff vid Önafors - vinter
To 9 feb	18.30	Svalbardkväll i Vargön
On 8 mars	18.30	Årsmöte

Tänk på miljön - åk tillsammans!

Vid våra aktiviteter samlas vi som regel för samåkning. Ersättning görs upp med respektive bilförare, förslagsvis 6 kronor per mil och person.

Detta program är tryckt på miljömärkt papper av Vänersborgs kommuns tryckeri.

